

Základní vzorce pro derivování elementárních funkcí

Pravidla pro derivování funkcí daných explicitně:

- 1) Derivace konstanty – $y = k = \text{konstanta} \Rightarrow y' = 0$
- 2) Derivace součtu – $y = u_1 + u_2 + \dots + u_n \Rightarrow y' = u'_1 + u'_2 + \dots + u'_n$
- 3) Derivace součinu – $y = uv \Rightarrow y' = u'v + uv'$
- 4) Derivace násobku – $y = ku \Rightarrow y' = ku'$, (k je konstanta)
- 5) Derivace podílu – $y = \frac{u}{v} (v \neq 0) \Rightarrow y' = \frac{u'v - uv'}{v^2}$
- 6) Derivace složené funkce – $y = f(g(x)) \Rightarrow y' = f'(g(x)) \cdot g'(x)$

Má-li funkce $u = g(x)$ (vnitřní složka složené funkce) vlastní derivaci na intervalu (a, b) a funkce $y = f(u)$ (vnější složka složené funkce) vlastní derivaci na intervalu $(\alpha; \beta)$ a pro všechna čísla $x \in (a, b)$ platí $g(x) \in (\alpha, \beta)$, pak složená funkce $y = f(g(x))$ má na intervalu (a, b) vlastní derivaci $y = f(g(x)) \Rightarrow y' = [f(g(x))]' = f'(g(x)) \cdot g'(x)$.

Derivace elementárních funkcí:

Funkce $y = f(x)$	Derivace $y' = f'(x)$
x^n ($n \in \mathbb{N}$)	nx^{n-1}
x^{-n} ($x \neq 0, n \in \mathbb{N}$)	$-nx^{-n-1}$
x^a ($x > 0, a \in \mathbb{R}$)	ax^{a-1}
a^x ($a > 0$)	$a^x \ln a$
e^x	e^x
$\log_a x$ ($x > 0, a > 0, a \neq 1$)	$\frac{1}{x \ln a}$
$\ln x$ ($x > 0$)	$\frac{1}{x}$
$\sin x$	$\cos x$
$\cos x$	$-\sin x$
$\tan x$ ($x \neq (2k+1)\frac{\pi}{2}, k \in \mathbb{Z}$)	$\frac{1}{\cos^2 x}$
$\cot x$ ($x \neq k\pi, k \in \mathbb{Z}$)	$-\frac{1}{\sin^2 x}$
$\arcsin x$ ($x \in (-1, 1)$)	$\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
$\arccos x$ ($x \in (-1, 1)$)	$-\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
$\arctan x$	$\frac{1}{1+x^2}$
$\text{arccot } x$	$-\frac{1}{1+x^2}$